

TÜREV ARAÇLAR RİSK BİLDİRİM FORMU

(Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası
nezdindeki işlemlere ilişkindir)

I. ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Borsa İstanbul A.Ş. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (“Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası” veya “Piyasa”) nezdinde yapacağınız alım-satım işlemleri sonucunda kâr elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla, III-39.1 sayılı *Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ*'in (Tebliğ) 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörüldüğü üzere, türev araçların alım satımı kapsamında işbu *Türev Araçlar Risk Bildirim Formu*'nda yer alan aşağıdaki hususları anlamanız gerekmektedir.

II. UYARI

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşunun ilgili alım satım aracılığı yetki belgelerine ve Borsa İstanbul A.Ş. Üyelik Belgesine sahip olup olmadığını kontrol ediniz. Bu belgelere sahip yatırım kuruluşlarını www.spk.gov.tr, www.borsaistanbul.com ve www.tspb.org.tr internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.

III. GENEL BİLGİLENDİRME

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası, çeşitli dayanak varlıklar üzerine düzenlenmiş olan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin Borsa İstanbul A.Ş. (“Borsa İstanbul”) bünyesinde işlem gördüğü piyasadır.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası bünyesinde farklı pazar ve alt pazarlar bulunmakta olup, bu pazarlara ilişkin bilgiye Borsa İstanbul'un internet adresinden ulaşabilirsiniz.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işlem gerçekleştirmeden önce ihtiyaçlarınıza uygun ürün, pazar ve alt pazarları belirleyerek, ilişkili riskleri tespit etmenizi ve yatırım kararlarınızı bu çerçevede vermenizi tavsiye etmekteyiz.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işlem gören türev araçlara ilişkin genel bilgilere, sınırlandırıcı olmayacak şekilde aşağıda yer verilmektedir.

Vadeli İşlem Sözleşmeleri (Futures)

1. Vadeli işlem sözleşmeleri, belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte ekonomik veya finansal göstergeyi, sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni, hakkı veya yabancı parayı alma veya satma yükümlülüğü veren sözleşmelerdir.

2. Tezgahestü piyasada işlem gören vadeli işlem sözleşmelerinden farklı olarak Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda işlem gören vadeli işlem sözleşmelerinin nitelik, fiyat, miktar ve vade gibi asgari unsurları, standardize edilmiştir.

Opsiyon Sözleşmesi

1. Opsiyon sözleşmeleri, opsiyonu alan tarafa belirli bir vadede veya belirli bir vadeye kadar, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte ekonomik veya finansal göstergeyi, sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni, hakkı veya yabancı parayı

alma veya satma hakkı veren, satan tarafı ise yükümlü kılan sözleşmelerdir.

2. Tezgahüstü piyasada işlem gören opsiyon sözleşmelerinden farklı olarak Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işlem gören opsiyon sözleşmelerinin nitelik, fiyat, miktar ve vade gibi asgari unsurları, standardize edilmiştir.

IV. İKİNCİL PİYASAYA İLİŞKİN BİLGİLENDİRME

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası işlemleri ikincil piyasayı kapsamaktadır.

V. RİSK BİLDİRİMİ

İşlem yapacağınız yatırım kuruluşu ile akdedeceğiniz *Sermaye Piyasası Faaliyetleri Çerçeve Sözleşmeleri Genel Hüküm ve Şartları* ("Genel Sözleşme") ile Genel Sözleşme'nin ekinde yer alan *Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu*'nda belirtilen hususlara ek olarak, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında gerçekleştirilecek türev araç işlemlerinin ilişkili olduğu bazı risklere aşağıda yer verilmektedir:

1. Çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşu nezdinde açtıracağınız hesap ve bu hesap üzerinden Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'nda gerçekleştirilecek türev araç işlemleri Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul ile takas ve saklama merkezleri tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat, karar ve benzeri düzenleme hükümlerine tabidir.

2. Türev araçlar çeşitli oranlarda risklere tabidir. Piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda yatırdığınız teminatın tümünü kaybedebileceğiniz gibi, kayıplarınız toplam teminatınızı dahi aşabilecektir.

3. Türev araçların Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası nezdinde işlem görmeleri, bu araçların Sermaye Piyasası Kurulu veya Borsa İstanbul tarafından tekeffül edildiği anlamına gelmemektedir.

4. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında pozisyon almak üzere yatırım kuruluşu nezdinde açtıracağınız ve teminat yatıracacağınız hesabınıza Piyasada alım satım işleminde bulunacağınız her vadeli işlem (futures) sözleşmesi için teminat yatırmanız gerekeceğinin bilincinde olmalısınız.

5. Çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşu tarafından yapılacak teminat tamamlama çağrılarını istenen süre içinde ve şekilde yerine getirmeniz önemlidir. Aksi takdirde hiçbir ihbarda bulunulmaksızın pozisyonlarınızın zararına da olsa kapatılabileceğini ve ilgili yatırım kuruluşu ile akdettiğiniz/akdedeceğiniz sözleşme ve ilgili mevzuat çerçevesinde diğer önlem ve aksiyonlara başvurulabileceğini dikkate almalısınız.

6. Borsa İstanbul Yönetim Kurulu, mevzuatta yer alan belli koşulların varlığı halinde, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin vade bitim tarihlerini belirlemeye veya belirlenmiş olan vade bitim tarihlerini değiştirmeye ve pozisyonları tasfiye etmeye yetkilidir.

7. Bir opsiyon sözleşmesi alırsanız, opsiyonu kullanmadığınız takdirde riskinizi, opsiyon primi ve buna ek olarak ödeyeceğiniz komisyon ve diğer muamele ücreti ile sınırlamanız mümkündür.

8. Bir opsiyon satarsanız, görece küçük ters bir piyasa hareketinde, opsiyon satmakla elde ettiğiniz prim ödemesini aşabilecek sınırsız potansiyel kayıp riskini üstlenirsiniz. Opsiyonu yerine getirmeniz istendiğinde, bunun üzerinde herhangi bir kontrol yetkiniz yoktur. Dolayısıyla, sadece yüksek malvarlığına sahip, deneyimli kişiler opsiyon satmaya teşebbüs etmelidirler.

9. Opsiyon ve vadeli işlem sözleşmelerinin farklı çeşitleri bulunmaktadır. Herhangi bir yatırım kararı almadan ve kendinizi taahhüt altına sokmadan önce, yatırım ihtiyaçlarınızı belirlemenizi ve bu tip söz-

leşmelere taraf olmanın içerdiği riskler ile ilgili gerçekleştirmeyi düşündüğünüz işlemin ihtiva ettiği diğer riskler konusunda gerekli araştırmayı yaparak, profesyonel yardım almanızı tavsiye ederiz.

10. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında farklı dayanak varlıklar ve farklı vadelerde sözleşmeler işlem görmektedir. Dayanak varlığın türüne ve sözleşmenin vade sonuna kalan gün sayısına göre değişiklik gösteren likidite riski bulunmaktadır. Piyasalarda meydana gelen dalgalanmalardan dolayı yapılan yatırımınız beklediğiniz kadar karla sonuçlanmayabileceği gibi piyasa riski nedeni ile zararlar da sonuçlanabilir.

11. Piyasanın sıkışık, likiditenin oldukça düşük olduğu, maksimum fiyat hareketinin gerçekleştiği bir ortamda, sistemde piyasa yapıcılığı mevcut ise; piyasa yapıcılarının en geniş banttan kotasyon verdikleri piyasa şartlarında, riski sınırlama imkânı veren “şarta bağlı emirler” ile “strateji emirleri” de dahil olmak üzere Piyasaya iletilmesini istediğiniz emrin gerçekleşmeme ihtimali bulunduğunu dikkate almalısınız.

12. Vadeli işlem sözleşmelerinde “spread” (fark veya yayılma) pozisyonu almak normal şartlarda daha az riskli olmakla birlikte, olağanüstü piyasa şartlarında bu durumun değişmesi mümkündür. Olağanüstü piyasa şartlarında spread pozisyonu almanın, doğrudan uzun veya kısa pozisyon almaktan her zaman daha az riskli olmayabileceğini göz önünde bulundurmalısınız.

13. Kaldıraç etkisi nedeniyle, düşük teminatla işlem yapmanın Piyasada lehe çalışabileceği gibi aleyhe de çalışabileceği ve bu anlamda kaldıraç etkisinin tarafınıza yüksek kazançlar sağlayabileceği gibi zararlara da yol açabileceği ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır.

14. Borsa İstanbul tarafından, hesap ve şirket bazında belirlenen pozisyon limitine ulaşıldığı takdirde pozisyonunuzu kapatmak dışında vereceğiniz emirler Piyasada gerçekleşmeyebilecektir.

15. Piyasadaki fiyat hareketleri, almış olduğunuz pozisyon aleyhine geliştiğinde hesabınız Borsa İstanbul tarafından “riskli” hesap olarak belirlenebilir. Bu durumda borsaya pasif emir girişi yapılamayabilecektir.

16. Yabancı para cinsinden sermaye piyasası araçlarında, yukarıda sayılan risklere ek olarak kur riskinin olduğunu, kur dalgalanmaları nedeniyle Türk lirası bazında değer kaybı olabileceği, devletlerin yabancı sermaye ve yabancı para hareketlerini kısıtlayabileceği, ek ve/veya yeni vergiler getirebileceği, alım satım işlemlerinin zamanında gerçekleşmeyebileceği ve teslimat öngörülen sözleşmelerde fiziksel varlığın teslim edilmeme riskine de maruz kalınabileceği bilinmelidir.

17. Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasında işlem gören bazı sözleşmelerde piyasa yapıcısı bulunmakta olup, www.borsaistanbul.com internet adresinden piyasa yapıcısı bulunan sözleşmelere ulaşabilirsiniz.

18. Çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşunun tarafınıza aktaracağı bilgiler ve tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.

19. Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin alım satımına ilişkin olarak çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşunun yetkili personeline yapılacak teknik ve temel analizden kişiden kişiye farklılık arz edebileceği ve bu analizlerde yapılan öngörülerin kesin olarak gerçekleşmeme olasılığının bulunduğu dikkate alınmalıdır.

VI. DİĞER RİSKLER

İşbu *Türev Araçlar Risk Bildirim Formu*, genel olarak mevcut riskler hakkında bilgilendirilmenizi amaçlamakta olup, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin alım satımından ve uygulamadan kaynaklanabilecek tüm riskleri kapsamayabilir. Bu nedenle tasarruflarınızı bu tip yatırımlara yönlendirmeden önce işlem gerçekleştirmek istediğiniz sermaye piyasası aracı, piyasa, platform ve pazarlar ile ilgili gerekli araştırmayı yapmanızı ve profesyonel yardım almanızı tavsiye ederiz.

VII. KOMİSYON, ÜCRET VE VERGİLER

İşlemlerinize başlamadan önce, işlemlerinizin borsalara, takas ve saklama kuruluşlarına ve yatırım kuruluşlarına ödenecek komisyon, ücret ve masraflara ve ilgili mevzuatta belirlenen oranlarda vergiye tabi tutulacağını bilincinde olmalısınız. İşlemlerinize başlamadan önce, işlemlerinize ilişkin komisyon, ücret ve masraflar hakkında Genel Sözleşme ekindeki Komisyon ve Masraf tarifelerini inceleyerek bilgi edinebilirsiniz. Komisyon, ücret, masraf ve vergilerin size nasıl yansıtacağı ile ilgili herhangi bir sorunuz olması durumunda, talebiniz üzerine anlaşılır örnekler içeren yazılı bir açıklama tarafınıza sunulacaktır.

Yukarıda yer alan *Türev Araçlar Risk Bildirim Formu*'nu, Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası nezdinde işlemlere başlamadan önce okudum, anladım ve işbu *Türev Araçlar Risk Bildirim Formu*'nun bir örneğini elden teslim aldım.

YATIRIMCI

Lütfen aşağıdaki kutucuğa el yazınız ile "Okudum, anladım ve teslim aldım." yazarak imzalayınız.

Adı Soyadı/Ticaret Unvanı:

Tarih:

YATIRIMCI

Lütfen aşağıdaki kutucuğa el yazınız ile "Okudum, anladım ve teslim aldım." yazarak imzalayınız.

Adı Soyadı/Ticaret Unvanı:

Tarih: